

Μήνυμα Αρχιεπισκόπου Ιερωνύμου για την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες](#) / [Εκκλησία της Ελλάδος](#)



Στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος (5 Ιουνίου), ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμος, ως Πρόεδρος της Ιεράς Συνόδου της [Εκκλησίας της Ελλάδος](#), όπως πράττει κάθε χρόνο, απέστειλε και εφέτος το κάτωθι μήνυμά του, για την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος:

«Στεκόμαστε με ευθύνη και δέος μπροστά στο πρόβλημα της οικολογικής κρίσης που συνδέεται με την κλιματική κρίση και όχι απλώς με την κλιματική αλλαγή. Παντού στον κόσμο σήμερα παρεμβαίνουμε αλόγιστα και αλλάζουμε το περιβάλλον, υποτασσόμενοι στη λογική του οικονομικού ωφελιμισμού, της εμπορευματοποίησης των σχέσεων, της υπερκατανάλωσης και του χρησιμοθηρικού ατομικισμού.

Δεν πρόκειται για πρόβλημα του μέλλοντος, αλλά για πρόβλημα του παρόντος με επείγουσες και επικίνδυνες διαστάσεις. Απειλείται ο Άνθρωπος και η Φύση, διότι η οικολογική κρίση αποτελεί συνέπεια της μη βιώσιμης αλληλεπίδρασης του ανθρώπου με τα φυσικά οικοσυστήματα, που προϋποθέτει δυστυχώς υπέρβαση των ορίων φέρουσας ικανότητας των οικοσυστημάτων, όπως αυτά ορίζονται από την έννοια των “πλανητικών ορίων”. Όρια που δέχεται σήμερα η Επιστήμη και η Θεολογία, η ανθρώπινη και η Θεία Σοφία. Τα όρια αυτά υποδεικνύουν επιτακτικά την ανάγκη μετάβασης σε ένα βιώσιμο μέλλον επαναπροσδιορισμού του τρόπου παραγωγής και κατανάλωσης ενέργειας και τροφής, κυκλικής οικονομίας, επένδυσης σε ανανεώσιμες πηγές και περιβαλλοντική διακυβέρνηση βασισμένη στην ηθική και επιστημονική τεκμηρίωση.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία πάντα μιλά για τον “πολιτισμό της εγκράτειας” που μας καλεί σε ένα διαρκή αγώνα ασκητικής τοποθέτησης και μας παρακινεί σε μία Ευχαριστιακή και Δοξολογική κατανόηση του κόσμου. Η κτίση ως Θεία Δημιουργία μάς θέτει ενώπιον των ευθυνών μας και μας κάνει να αφουγκραστούμε την οικολογική κρίση ως “κραυγή της Γης και της Φύσης”, να ζούμε μέσα στον κόσμο μη συσχηματιζόμενοι με το πνεύμα της εγωϊστικής ηδονοθηρίας και κενοδοξίας.

Η “Ιερατική σχέση ανθρώπου και φύσης” μας υπενθυμίζει την ενότητα πνεύματος και ύλης, Θεού και Δημιουργίας, Θεολογίας και Πολιτισμού και μας βοηθά να κατανοήσουμε ότι ο Άνθρωπος κατά την χριστιανική διδασκαλία οντολογικά είναι η “συμπερίληψη του κόσμου”. Άλλωστε, κατά την Ιερά Παράδοση της Εκκλησίας, ο Άνθρωπος είναι “επόπτης της ορατής κτίσεως, μύστης της νοουμένης βασιλείας των επί της γης ... εν μικρώ μέγας” (Αγ. Γρηγορίου Θεολόγου, Εις το Άγιον Πάσχα, P.G. 36, 632).

Ως οικονόμοι και λειτουργοί – και όχι απλώς ως οικολόγοι- αντιλαμβανόμαστε ότι η οικολογική κρίση αρχίζει με την αντιδεοντολογική συμπεριφορά μας και δεν περιορίζεται στη φυσική απλώς ανεπάρκεια των αγαθών. Όπως άλλωστε τονίσθηκε στο Διεθνές Φόρουμ του Νταβός (1999), η πίεση για διαρκώς αυξανόμενη παραγωγικότητα και η υπερβολική φιλοκτημοσύνη υλικών αγαθών σαρώνει κάθε άλλο “έξισορροπητικό ή περιοριστικό παράγοντα και μετατρέπει τις οξύτερες κοινωνικές συγκρούσεις του παρελθόντος μεγεθυμένες σε διεθνές πλέον επίπεδο”.

Η “Δημιουργία υπάρχει ως δώρο Θεού” και το φυσικό περιβάλλον γίνεται μέρος της πνευματικής ζωής και χρήζει ιδιαίτερης προστασίας και συμπεριφοράς. Καθίσταται, έτσι, επιτακτική η ανάγκη συνεργασίας όλων των κοινωνικών, πολιτιστικών και πολιτικών φορέων με την Εκκλησία, ώστε να εμπλουτισθούν ο διάλογος και οι δράσεις σε κατεύθυνση εξάπαντος διαταξική, οικουμενική και διεπιστημονική.

Ζητούμενο παραμένει η θεμελίωση μιας «ολιστικής οικολογίας», που θα συνδέει την περιβαλλοντική προστασία με την κοινωνική οικονομία, καθώς και η σύνδεση με τα όρια της ανάπτυξης και της βιωσιμότητας, ώστε να επιτευχθεί η “αιφόρος ανάπτυξη”. Άλλωστε, “πάντα τα φαινόμενα έκτισεν ο Θεός και έδωκεν τοις ανθρώποις εις ανάπαυσιν και τρυφήν και νόμον δικαιοσύνης έδωκεν αυτοίς” (Άγ. Μακάριος ο Αιγύπτιος).

Χρειάζεται συνεχής αγώνας που θα τοποθετεί τον Άνθρωπο και τη Φύση στο κέντρο της Θεϊκής Δημιουργίας, ιδιαίτερα σήμερα στην εποχή των πιέσεων του Μετανθρωπισμού και της εικονικής πραγματικότητας του ψηφιακού κόσμου, που περιορίζει την οντολογία του Ανθρώπου (αν δεν την ακυρώνει).

Τώρα, όσο ποτέ, οι προσευχές της Εκκλησίας αποκτούν μία νέα κοινωνική δυναμική μπροστά στις προκλήσεις της αποφυσικοποίησης, αποϋλοποίησης και αποσωματοποίησης του κόσμου που δημιουργούν οι νέες τεχνολογίες με την παράχρησή τους (Τεχνητή Νοημοσύνη).

Η Φύση ως διδασκαλείο και παιδευτήριο των ανθρωπίνων ψυχών (Μ. Βασίλειος) μας θυμίζει πάντα τον διαχρονικό και γεμάτο σοφία λόγο: “Ουκ άνθρωπον αποθεωθέντα λέγομεν, αλλά Θεόν ενανθρωπήσαντα” (Άγιος Ιωάννης Δαμασκηνός).

Ο Αθηνών ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος